

# සිඛල් මතුව.

නමුවා නියෝ හැක වෙතා, අරහතතා සමඟ හමුවෙයා.

හටතුව වාසි සියල්ලපුම රාගාදී එකාලේස් විධ මහ, ගින් නෙන් නීතර අවිල ගේනොම් වෙති. සක්‍රියා වනාහි ඒ මහ, ගින් ජලාවට ගින් පෞනෙලිලි වෘෂය කරන්. එසේ හෙයින් සැකු යන්ට යැපයක් නම් සොයීන්ද? ප්‍රකාශී ගින්නෙන් තං පරභල් ආදිය දච්නාක් මෙන් රාග, වෙළ, මොහ, ජනී, ජර, ඔරණ, ඡ්‍යාභා, පරිංදව, දුක්කඩ, දෙම්නයාය, උපායාය යන බිමෙයි සියලු කාස නීතරම් දච්නි. ඔවුනෙහු ටරත් රාගය නම්, සවකිය සක නිමු ප්‍රස්ථිකය හෙරරහි කා බැහිර අවිස්කරණය, සම්බ්‍රද්‍යුණු වස්තුන් සොරෙනි දැලීම උක්ෂණයාව ඇයේ තෙයි. රාගය යති සාන්සාරය කැඳීම කා, දුෂීම කරණ හෙයින් ගින්නක් වෙන්න. රාග ගින්න වනාහි අලුභ බිමෙයද ඒ කාසම්ප්‍රාසක්‍රි යහපත් සූඩ වෙදහා, වද දව, විනාශ කරන්නෙය. අලුභය වනාහි සකවේන් රජුන්නේ මායින් යාය රාගය කා, සදුෂ්‍යවූ බෙකෙමින් පිරිස්දුවූ බැඩුවකි. මායින් කාස රාගය වනාහි අසුවියෙකි හෝ මෙවියි සො බැහා, තැබුවත් එම භූමිය එය මදකුන් අපවේතු තෙවළේ. එපරිදීදෙන් ඒ අලුභ බැඩුව මතුපාශමේලීයෙයි නම්වූ අසුවියෙනිද දැව්‍යමේලීයෙයි නම්වූ අසුවියෙනිද බැඹාලේ හමුදු ඒ මේලීයෙයින් හෙවුණාවගෙන් සැවුම් මාත්‍රා සැවුම් අපවේතු තෙවළේ. පෞනෙකවස් සංඛ්‍යාවකිම සැකි ප්‍රවුත්සාවන් පැවැදිවීම අලුභ නම්යි උස්සුනය රෙපනය කිරීම කා සදුෂ්‍ය ගැවී. ඒ අලුභ නම්යි උස්සුනය කුම්ඩෙන් එහියාම් මායි එප තිබී, සාන්වූ ප්‍රාශ්‍රා එප යට ගන්නාහුය.

සක්‍රියා වනාහි අකවරගු සංසාරයෙහි තරුපින අලුභ නෑ මැයි උස්සුන කරණ අවස්‍ය වෙකිම යා ගින්නෙන් දව, හා ගැරන්. අද පෞනෙකවස් සංඛ්‍යාවකිමන් අලුභ නම්යි උස්සුනය රෙපනය කරන්. හෙට ලොහාරම්මණය වද ඒ උස්සුනය දව, හා ගැරන්. මේ හෙවෙන් ප්‍රවුත්සාවීමේන් අලුභ නම්යි උස්සුනය රෙපනය කරන්. පසු පසු හවයෙහි මතුපාශ්‍ය ඉත්තෙන් දැව්‍ය මේලීයෙයි.

අනුහුත භාරමින් ඒ උදුෂ්‍යනය දඩා, හා කරයි. මේ හාවයෙහි පැමිදේම මේ සුවයෙහිදීම එය කුර දමන්හාවුන් කෙරෙහිද නිතරම ලොකාය කාක ගමන් කරන්නාවුන් තෙරෙහිද කියුප්‍රාන්තය නොමැත්තේය. මේ කියන ලද්දේ අනවරගු සංසාරයෙහි රිස් කරනු ලැබූ අලොහනුමෙනි උදුෂ්‍යන සැමුහාය රුගකින්ගෙන් දාව, හානියන් නාඩු ආකාරයයි. අලොකාය සැමුහා පහළ වන්නාවූ සුබ වේදනාව වනාහි ප්‍රේක් ලොක අසුර ලොකාදී ලොකායන්හි දුබෝන් කෙරෙන් මිදුනාවූ සපය මේ. සඳුරෙහි නිතරම රුප රාය අරුප රාය නින්න අවිලෙමින් පවත්නාවූ මේ ත්‍රිතිඛ ලොකායෙහි සපයක් කළේ කෙසේ අයිතිය කැස්සේදී? සක්‍රියාතේ විතතා සනානාකායෙහි ඒ ඒ වස්තුන් සම්බන්ධයෙන් රාගාණ්තිය හටගැනීම සුහාවයෙහි. යම් රාපයක් දැක එය සුහා නිමිත්තත වශයෙන් බාරගන් කළේ පෙර නොවූ රාගාණ්තිය හට ගන්නාවූ රාගාණ්ති නිස නැවත නැවතන් අයි වන්නාව නොදී දුරකාර ගතකාන් ගෙහෙයි. එයේ නොකරන ලද්දේදී නම් ඒ රාගාණ්තිය සක්‍රියාතේ විතතා සනානා, යය දවමින් හටමින් නැවත නැවතන් ඒ වස්තුව ලබා තෙක්ම පහළ වන්නේය. ලැබූ කළේදී ඒ ගැන සභුවුම්මිම වශයෙන් නැවත නැවතන් රාගාණ්තිය හටතන්නේය. ඒ වස්තුව ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් උච්චතා, තොපයක් දේ පිළිබඳවද නාව නැවත් රාගාණ්තිය හටගන්නේය. මේ රාගාණ්තිය ආගන්තුක සෙවු ප්‍රත්‍යාගයෙන් හටගන්නාවූ සුහාවයෙහි. මතුප්‍රහාන්තෙන් එක සක්‍රියාත්මක අසු කුලයන පැණුවා පිරි සිටිය. ඔවුනු සක්‍රියාත්මක මැරමින් සිටින්නාවූ ආගන්තුක සන්ධියෙයි. සක්‍රියාත්මක පැහැදිලිකාරීය හෝ එයින් පිටත්හි හෝ දැක්කිය හමන්නාවූ ව්‍යුහයක් නොහැක පිළිකාවන් විදුම්, න වූයේ නම් එකි සංසදර්ශ පැණුවා අයි වන්නාහුය. ඔවුනු වනාහි ආගන්තුකයෙහිම වෙයි. එපරදීතැන් මේ රාගාණ්තියද පහළුම් නිරැඹිවෙමින් පවත්නාවූ ආගන්තුක බ්‍රිතාන්තියෙහි. ඒ ආගන්තුකවූ රාගාණ්තිය සුවයන්නාක යෙහි පහළවතු කාමෙන්යේ තීතම් ලොහ සකාන්ත අරමුණෙහි වින්නය පෙරදුරිව පහළ වන්නේය. තිලන්වූ සැනායාත්මේ සන්නාහායා නාහායෙන් යැසෙයායි ආරුස් වන්නාකමෙන්ද, කාඩ්පනෙහි රුප ණ්‍රාව අයි වන්නාකමෙන්ද, ආගන්තුකවූ රාගාණ්තිය පහළ වන්නේය. කාඩ්පනෙහි ඇතිව්වනාවූ රුප ණ්‍රාව කාඩ්පනෙහි නොමැත්තු නොව ආගන්තුක දෙයකි. ඒ වස්තුවය හොඳ නොව ගෙන පහළවතු ප්‍රතිත්‍යා සැමුහාපාද සුහාවයෙහි. එමෙන්ම සා සන්නාහායා හායෙහි හටගන්නාවූ රාගාණ්තියද පහළ වෙමින් නිරැඹිවෙමින් පවත්නාවූ ආගන්තුක පරිවිච සැමුහාවයෙකායි දහ පුදු.

ඒ රාජාණ්නියෙන් වෙන්වනු කැමිතියන් විසින් අපුර කළේසෑම් නිය වැඩිය යුතුයි. එංසේ වැඩිමෙන් ආගහනුකූලී රාජාණ්නිය නිවෙන්නෙය. ඔඟඹඩයකින් ගෙවී මත්තුයෙකින් ගෙවී තිලන් කැනෙයිකාගේ යස්සා රුසිය හැරෙන්කාසේ මෙන්ද, කැබුපනෙහි ජායාව අතුරදෙන් වන්නාස්මෙන්ද, ආගහනුකූලී රාජාණ්නියද නිරැඩ වන්නෙය. යථාගුන දැනුයෙන් තොරවු අස්සි බාල පාථියේන් යන්ව රාජ සංඛ්‍යාත රාජාණ්නි බැඳී සිටින ශෙසින් සංසාර විභාගු දුබෙයන් මිදී ය, නොහැකියෙන්ය. මේ රාජයට ත්‍රාමණාව යයි-කියනු ලැබේ. සියලු වෘත්ත දුකුඩෙන් මිදෙනු කැමිති ප්‍රති නොමු ප්‍රධාන වශයෙන් දුෂ්ධාන්පත්‍රියට ශෙතුවූ ත්‍රාමණාව සහුමු ලින් කැසිය යුතුන්නිය වදුරනලද මැයි.

“යථාපි මූලෝ අනුජදාඩව දූල්ජ  
ඡිජිත්තාපි රුජකඩා ප්‍රකාශව රුජනි  
ඡිවලුපි ත්‍රාමණානුජගය අනුජතා  
ඡිබිත්තායි දුකුඩිඩා ප්‍රකාශය.”

අනුවෙන් යම්සේ ගෙයකි මූල තිරුපදුත්ව සිටි කළේ එ ගස කපන ලද්දේ එ කළුන් නැවත නැවතන් ලියලන්නෙන්ද එංසේම සත්‍යාගේ විත්ත සත්තාත ගතුවූ ත්‍රාමණා සංඛ්‍යාත අනු ගය ලෙඛාකාර මායී දැනුයෙන් නොහැසුයේ විනම් ජාත්‍ය ජරු ඔරණාදී මේ දුකුඩා නැවත නැවතන් උපදෙන්මිය.

සියලු රුප ස්කන්ධ නාම ස්කන්ධ රන්, රිදී, මූතු, මූනික්, දිවත විම්, නා බුජ්ම විම්, නාදිය ත්‍රාමණාවට හිතුවූ ධීමියෙම්ය. විම් කාල යෙහි පාපිච්චයකි ගටගන්හාවූ කුඩා පැලැටි ත්‍රාමණාව හා සම්තායක. ඒ පැලැටි කුඩා අවස්ථාවෙහි සුවයේ උදුර, දුමිය යැයි වන්නා, සේ ත්‍රාමණාව ඒ ඒ අරම්මණයන්හි පහළුවූ අවස්ථාවෙහිම සුවයේ උදුර, දුමිය යැයියෙක්ය. ඒ කුඩා පැලැටි ආදිය අවුරුදු ගණනාක් ගත්තිමෙන් ඉදිරිම්ම දුෂ්ඨකර වන්නාස්මෙන් ත්‍රාමණාව නැවත නැවත ඉපදිමෙන් උපදාන ස්කිජාවයට පැමිණි කළේ එ ප්‍රකාශන් වන්නේය ත්‍රාමණාව වනාහි සුවයෙක් මැයියෙකු තදින් අල්වන්නාස් මෙන් අරම්මණ තදින් අල්වා ගන්නාවූ දුර, කිරීමට දුෂ්ඨකරවූ සහාවයෙකි. යම් වස්තුවක් ගෙන ගො. පුද්ගලයෙකු ගැන ගො හැගන්නාවූ. ත්‍රාමණාව පහසුවෙන් සිනින් පහ ගොවේ. ඇත්තේ ගොන්නාස් ගම් ත්‍රාමණාව ශෙතුතාව ගොනා සවසිය වස්තුවට වඩා, අනුන්තේ වස්තුව ගැන ආංශ, ගොරෙනි එයේ සාමාන්‍ය ත්‍රාමණා මානුයෙකි ගොසිට මෙරම්, සඩු වස්තුව කම් අභ්‍යන්තරගති. මේ ත්‍රාමණාව වනාහි ප්‍රමාදයට මූල වන්නා-

ව්‍යුද වේවාද අභි කරන්නා ව්‍යුද දැස බවට පමුණුවන්නා ව්‍යුද හුව, ගුයට හිය, වූ සහිය, අඡායට පමුණුවන්නා ව්‍යුද ගොව අභින්භාස් සියලු පවිච්චට හේතුවන්නා ව්‍යුද ස්වභාවයෙකි. පාථීජන සියලුගේ ත්‍රිත්වන් සියලුගේ ත්‍රිත්වන් නීසු, තොයෙක් ජ්‍යෙෂ්ඨ පාමිතෙක්මිනා වහන්නොය. රාග සංඝිතාත්‍රාතා ත්‍රිත්වන් යුත් සහියාට ආත්ම, තී පරුනී දෙක නොදුනෙන බවන් රාගයන් යුත් සහියාට දැන කුඩා කළී පරා සංඝිතාත්‍රාතා බිමිය තොපෙනෙන බවන් යම් කාඹලන සහියාන් සිනු රාගයන් පෙමෙනු ලබන්නේද එකල්භි ඕහැට මහ අදුරක් වන බිමින්,

“රෙනෙකා අනුම් කජ්‍යානාඩි රෙනෙකා බිමිම් කා සයෙක් අනුම් නාම් තිදු තොඳාඩි යා යෙනා සහ තෙනු කර.” යි

විදුලු ගාම්‍යාත්වන් මතානෙකාට ප්‍රකාශවෙයි මෙක් රාගයට ගොඟ යයිද කියනු ලැබේ.

මිළුගට ගොඟයට විරුධ බම්ප්‍රා අලුගාහය සම්බන්ධයෙන් කරණු දක්වනු ලැබේයි.

ලොඟයට අලුගාහය තෙම් ප්‍රකිපස්සය අලුගාහය තෙම් ප්‍රකිපස්ස මසුරු මළට ප්‍රකිපස්සය. තවද අලුගාහය තෙම් දුනුමය කුඩා කියාවට හෙතුවෙයි. අලුගාහයන් විදුම්න නා දේශය දේශ වශයෙන්ම දකු දේශයෙන් පිහිටියි. අලුගාහයිට් තැනැන්සේ දේශ ප්‍රකිෂණ තොටේයි. තවද අලුගාහයන් ප්‍රිය විප්‍රයාග දුනෙක් තො වෙයි. තවද ජාති දකු ත්‍රිත්වනාට මූල්‍ය කොට ඇති හෙයින්ද ත්‍රිත්වනා වට අලුගාහය ඉදුරු ප්‍රකිවිරුධ මහ හෙයින්ද අලුගාහයන් ජාති දුනෙක් තො වෙයි. එසේම අංලුගාහයන් ගෘහසියන්ගේ සුබ සංව, සහාවය වෙයි. විශේෂ වශයෙන් ප්‍රේකු යොතියෙන් තො, ව්‍යුද වහි බෙහෙත් සහියෙයි ත්‍රිත්වනාවන් ප්‍රේකු යොතියෙන් උපදියේ. අලුගාහය තෙම් රාග වශයෙන් උපදිනය තො, කොරයේයි. අලුගාහය තෙම් තෙන්ත්තුම් සංදුවද අසුභ සංදුවද වන්නේය. අලුගාහයන් කාම සුබල්ලිකාතුයාග අනුකාය පිහිටි. තවද අභිදා කාය ග්‍රන්ථ බිඳීමියි.

කාය, තුපසිනා, මෙදනා, තුපසිනා, සංඝිතාත්‍රාතා උහය සිවවන් නුත්තේ සම්බන්ධ අලුගාහය ප්‍රකාශය වෙයි තවද මෙය තීතරාඩි බැවා ප්‍රකාශය වෙයි. කිරුලෝසිස්ථි තැනැන්සේ ගොඟ කටයුතුවූ අජන්ප්‍රායයන් සේවනය තො, කොරයේ. එමහෙන්ම හෙකෙම් කිරුතිමිවයි. තවද ආලුගාහය තාග ස්වභාවියාට ප්‍රතිස්සවෙයි. තාග, ගෙයන් කොඟ සම්පූර්ණ ප්‍රකිරුහය වෙයි. තවද මෙය දිව්‍ය විහරණ

මෙතෙකින් රාජාණ්නිය සැමහවින් දුක්වන ලදී.

මෙහෙය වනාණි ප්‍රකාශනී හිත්ත්වන්මෙන් සින් අනිජියින් දෙනු  
න්, මූලික තුවන්සා, මූලික සුභාචාරයෙකි. එහි අභිජි දෙනු සුභාචාරය වෙත  
ගෙන් මධ්‍යන්දර සින් ඇති පුද්ගලයා දෙස බැලීමෙන්ම දත්ත කැසිය  
සියුත් වෙළඳ හුවගත් කළේහි එකින් පළමුමූලිකාව සිතුදවයි. ඉක්තියි  
සාධය ප්‍රත්‍යාය තොරු තුළ ගැටිරාම නො මැලුවුතු බවට පමුණුවන්  
එකින් ඒ පුද්ගලයා, ඒන් තුළ වන්නිය උතුරුදෙහන් වෙය ඒ වෙළඳ  
යම්මෙනෙකුන්නේ සුභාචාර, නායුගි උපන්තන්ද ඒ පුද්ගලයා,  
ඒකාන්තාගතන් දෙනු පිරිසෙසින් විරුද්ධ බවට පමුණුවෙන්  
දියුම් තෙරයි. වෙළඳ සියුත් පැහැදිම මතාගෙනාව හසන බවද  
යිලුයා, ගෙන් කිහිපු බවද සියුත් නොසන්සුන් බවද සිඛ කෙරෙකි.  
මෙය ප්‍රජා නැමැති පුද්ධාතලාභය හසන්නාවුද මතා, පිළිපැදිම  
වෙළුවන්නා, මූද තුළ ධීමියන් ලැබීමට හෙතුවූ මායිය හසන්නා,  
මූද ව්‍යුරුත්ව ගෞගෙනාත්‍යර බිමියන් ලැබීමට හෙතුවූ ගිලු සම්බි  
ප්‍රජා යංඡලයා වාරයන් හසන්නාවුද බිමියෙකි. එහෙම වෙළඳ  
සියලු එපත්තින්නේ හා, උපදුවහන්නේ උපදීමට සාමාජිකි සියලු  
සැතුරන්නේ ඇතිමිමට හෙතුවන් මරණීන් මතු අභ්‍යන්තර පමුණුවන  
පාප බිමියෙකි.

யම් ලෙඛකයින් උපදෙශ කළ සැබුරත් ඇති කෙරේ නම් සියලු අකහි කරයි නම් ඒ ලෙඛ විනාය හෙතුමක්, ව ගෙන ජීවිය උපදෙශ කළ ඒ දුක් විපාක ගෙනදෙන ලෙඛය අඟුත ජනගතම තෙකුදත්. තවද ලෙඛ බලුමන් එමත් පරපණ නෙයි. සමහර මිට සිය පණද නෙයි, ගනිනි. පරපණ නැයිම් හෙතුම් වන් අන්තරා ජ්‍යෙෂ්ඨයින් අපා දුනට මූල්‍යාත්මි අවස්ථා ගෙනි ඉක් නිදහස් වූවද මිනිසෝ බලිනි මඟ යුත්තා වෙයි මෙරම්, භව ආත්‍යා සිංහල පරි

හාට සිරිම් පිඩි, සිරිම් කුලීම් යනාදිය වෙත හෙතුවෙන්ම සිඩියි. එසේ මේරම, ශිරිකාරයට පැමි ගැඹු තවෝ උපනුපනා ජ්‍යෙෂ්ඨ කානා විධ ව්‍යාධි පිසින්වූවෝ වෙති. වෙතුයට සමකළ කැකි ගින්නෙක් තුවනුයානයක් අවිදුම්, කය. මාත්‍ර දැක්දෙන වෙතුය සැඳු කාර යෙන් දිරුකාරනෙක් භවනුයාව, සි සියලුපුරුම වෙතු, ගිනියෙන් අවිල කන්තොම වෙති. මෙයේ වෙතුයෙන් මූස්කාව ගියාතු සහිතයෙන්ම දෙලොට අනත්‍යාර්ථිකට පැමිණෙනි.

වෙත ගින්න වනාකී අවෙතුයද ඒ අවෙතුය සමඟ පහළ වන් නාඩු සුබවෙදනාවද දවා කළාකරදමයි. අවෙක්කාවනාකී දිව්‍ය රුජයන් පරිභාශක කරන්නාවූ ගොසින කුදාන්මෙන් අතිශයිනා සිහිලුවූ බම් යකි. ඉතා රත්වූ උණුවුරුවට ඒ සඳහන් දුම් කළේ එකෙනෙක් ඒ රත්වූ ජලය සිහිලුවේයි. මපරිදේදෙන් අවෙතු බම් ට වෙතු නම්නී ගින්නෙන් කාවෙන්නාවූ විතා සූනාතාකායකි පහළ වූ කළකි වෙන විතායන් තිරිඩි සිහිලුවයි. පෙහෙවය සම දිනාලිම, පැවිදි වීම අවෙක් කම්තේ උණුකාය ගෙපනය කිරීම කා යදාළමේ. ඒ අවෙක් නම්තේ උණුකාය තුම්සෙන් වසිකායලී යාමෙන් මාගීලු නීලි, මා නම්වූ ප්‍රාග්ධන එල කෙන්න්නාභාය. දැනට සිරිනානාවූ සන් යෝ අනවරු සංසාරයෙහි රෝකරණලද අවෙතු නම්වූ උණුන සමුකාය ප්‍රාග්ධන භව ගැනීමට තාරම එංඩිග, එයට නො ප්‍රාග්ධනවා, වෙතු ගින්නෙන් දවා ගාල්කරනි. මේ ප්‍රෙක්ෂාත්පන්න හ්‍රායෙකිද ඇතු, මිවිට සියලු සන්වයෝ තිදුක්වෙයාව්, යන මෙමත් සිඩා වින්න සන්නාතානය තුළ පහළුවේ. කළුන් රේඛී: මාන්යායී, දී අකුෂල බම් යන් පහළ වීමෙන්දී වෙතුයද පහළ වී ඒ අවෙතු සියලුප්‍රකාශ දවා කළාකර දමන්නේය. තුවද ඇයාම් කෙන්නෙක් ප්‍රෙක්ෂාත්පන්න හා යෙන්ම සංසි ප්‍රාවුරුෂාත්වන් පැවිදිවී ලුහ්ම විකාර බම්යන් වඩා මිර සින් මතු ලුහ්මලාකාමයි උංදී. නැඹුන් ඔහුට එකින් වුනිලී ඔහුමලාකාමයි සෞජන් හෝ වැදුගැන් හෝ විය කැක්සේය. මේ ඇදින්ගේ වෙශයෙන් අනවරු සංසාරයෙහි රෝකරණු ලැබූ වා ඇදින් අවෙතු උණු ප්‍රාග්ධනය එකු අවෙතු උණුකාය එවින සින්නාවූ ඇතු අවෙතු උණුකාය වින්ද කරයි. ඔවුන් අලුප්‍රාග්ධනයේද නොවෙන්. මේ සන්යෙ අනවරු සංසාරයෙහි රෝකරණු ලැබූවූ ඇ අවෙතු උණු සමුකාය වෙතු ගින්නෙන් දුම්ම ගින් ඇද ද්‍රව්‍ය අක්වන්න නිරාකාය රෙරාග හා සභුරු හා යනම්යින් පුකාත්ව ව්‍යසන කරන්නාභාය. මෙසේ

ඡ්‍රැවිලාරයෙහි නීරන්ගරයෙන් වෙළු හින්නෙන් අමේලදුම්න් ප්‍රවිත්  
කාඩ්‍ර සඟවයන්ට දැකක් මිශ සංඛ්‍යා සුම්‍යක් නම් කොනින්ද?

යමේක් කොම කිපියාහුව නැවත කිපේද් ඒ කොපයෙන් ඒ  
පූජාව කිපි ගිය තැනැයේනාහුවම් පාපය වන්නේය. කිපුණු තැනැයේ  
තාහුව තනා, කිපෙන තැනැයේන් දිනීමට අපසුඩු සංග්‍රහ මිය දිනකි.  
සම්ංඛ්‍යා අයේනාඩ්‍ර යමෙක් දුනිව කිපි ගියාවූ අනිකෙකු දැන සංසිද්ධ  
කෙනෙම තම් වද අන්‍යයාහුවද යන දෙදෙනාවම වැඩි පිණිස  
හැසිරෙයි. ඒ වෙළු නෙම දිඩු මුගුරු කැට කැනීලියි අදියෙන්  
කෘෂිත්‍ර ලංඩු සංසිජයකු මෙන් සිතා ඉතා සංඛ්‍යා පරාශ කරවන සුභාච  
අයේන් යයිද ලංඩු ගින්නක් මෙන් කම් තම් ගිශුරාවූ සිතා හා හා  
දය වසුව දුනිම සුභාච අයේන් යයිද අවකාශ උන් සංසුජරකු  
මෙන් කම්, හා, අනුන්ද දුන්‍යා දිරීම සුභාච අයේන් යයිද විභ මිශ්‍ර  
කරණ උද පුෂ්‍රිත්‍ර බෙංඳක් මෙන් සැපුජාරයෙන් කම් ගෙන්  
හා, අනුන්ද අහිවාසිය විනාශ කරණ සුභාච අයේන් යයිද  
දහ පුෂ්‍රිත්‍ර. යකමේ උපන් මුළුය යකාබිය විනාශ කරන්නක්  
මෙන්ද, ගස් බෙනයෙන් කටුගැන්නාඩ්‍ර ගින්ක ඒ ගස ද්‍රව්‍යන්නක්  
මෙන්ද, ශිනි ගානා, දෙනෙක් හටගන්නාඩ්‍ර ගින්ක ඒ ගිනිගානා,  
දිඩු ද්‍රව්‍යන්නක්මෙන්ද වන පැයබේකි හටගන්නාඩ්‍ර ගින්න වන-  
ලැකැබේ ද්‍රව්‍යන්නාක්මෙන්ද සංඛ්‍යාගේ අඩංගුන්මික සනාධානයෙහි  
හටගන්නාඩ්‍ර වෙළු, ගිනිය මේ රුහියාහින් කම් ගෙන් ජීවිතය විනාශ  
කොට මරණීන් මුදු අපායට හාරු වෙයි. හාදයාහුණානුරයෙහි  
අනාගාමී මායියෙන් ප්‍රකාශය තොකිරීමෙන්ද අනුශය වශයෙන් සය  
නිය කාලුඩ්‍ර වෙළු අත්‍යා අනිවාර්ථිත්‍ර සහ ක්‍රියා ආසාන වස්තුන්  
නිසා, උපදින්නේය. මෙමය වෙළු නිසා, කම් හා, අනුන්ට වන්  
නාඩ්‍ර අන්‍යාජිය ඉතා, විභ, ප්‍රය. එබැවින් මහා, න්‍යාරාත්‍ර වෙළු, ගිනිය  
සියලු ප්‍රාණ යට්ටෝ ඉවසීම පුරුදු කළපුඩු මුදු ගැනුම් සැනු  
මිදුම් සැහිත ප්‍රාණ යට්ටෝ යට්ටෝ යෙන් කට්ටු දතුපුඩු මිදුම් සැනු  
රුප දැකීමෙනි අක්‍රියාක්‍රමෙන් වන බවත්,

කුඩා අනු නාඩ්‍ර නාඩ්‍ර-කුඩා බැවුම් තා පස්‍ය හි  
අඩ්‍ර නාඩ්‍ර නාඩ්‍ර-කුඩා බැවුම් සහ නාඩ්‍ර

වදු ගාරු, වෙන් මනා කොට ප්‍රකාශවෙයි.

මෙ කිහිපාලද වෙළුව අවෙළු නෙම ප්‍රකිපස්‍යය අවෙළු  
නෙම දැකීවා මලට පුණිය ඇතිය. සිලුම් සුභ ප්‍රියාවට හෙතු  
වන්නේය. මෙයින් විදුම්, නාඩ්‍ර ගුණය ගුණ වශයෙන් ගෙනු ගුණ  
යෙහි පානී වෙළු තැනැයේන් ගුණ කු වෙයි. කිපුණු  
තැනැයේන් අනිවාර්ථිත්‍ර සුභාච බවත් නීල පිනාදී  
රුප දැකීමෙනි අක්‍රියාක්‍රමෙන් වන බවත්,

යෙන් අප්‍රිය සම්පූහෙක දුකෙක් නොවේයි ජරා දුකෙක් නොවේයි. බලවත් වෙළඳ අත්තු තුහුට යුතුව ජරාව ලබන නොකැනී. කවද අවෙනු යෙන් හිස් පැටිදී සිංහලමුන්ගේම සුබසංචාරණය වෙයි. විශේෂ වශයෙන් තුරකායෙහි ඉපදිමෙක් නොවේයි. මෙය වෙළඳ වශයෙන් උපගැනීයාගේ අභ්‍යන්තරයෙකි. තවද අවසාපාද සංඛ්‍යාවද අප්‍රිය මාණ්‍ය සංඛ්‍යාවද වන්නේය. කවද මෙයින් අනුකාලමට, තු යෙය අනුකාය පියයි. ව්‍යාපාදකාය ග්‍රන්ථය තිබු පියයි පූජීවූ දෙයි වටන්හුගේ සංඛ්‍යාව ප්‍රත්‍යාය වෙයි. ගොවුන් බවට ප්‍රත්‍යාය වෙයි අවෙශීවූ තැනෑයේන් අභ්‍යන්තරය රැකි වැටින් හිසෙක් පැයිම් ආදිය කරන්නාවූ වෙළඳාගේ යෙන් නොදු වෙන්නේ බොහෝකළු තරණ වෙයි කාලීද මෙය මිනු සම්පත්තියට ප්‍රත්‍යාය වෙයි. අවෙළඳ සංඛ්‍යා තැගෙනු යෙන් මිනු ප්‍රතිලාභය හා ලැබූ මිනුයෙන්ගේ නොපිරිනිමිද වෙයි. කවද බුහුම්විහාරණයට ප්‍රත්‍යාය එකිනේ. මෙයින් පරප්‍රසෘතයෙහි වූ සංඛ්‍යා රෙන් තීව්‍යත්වා යෙයි. අවෙශීවූවහුට වෙළඳී කෙරෙනින් වෙවිර සංඛ්‍යාවය වන නොකැනී, මෙයින් දුකුඩායීනය වෙයි. අවෙළඳ අදහස් ඇති තැනෑයේන් තරණ ලද ආසාත්‍යාචාර පරිග්‍රහය ඇයෙන් සංඛ්‍යාරයන්ම දුක් වශයෙන් දක් දීන යෙන්ම අවෙළඳ වෙයි.

### මෙනෙකින් වෙළඳාගේ සැකෙවින් දක්වන ලද

මොහය නම් දුකුඩා වැඩුණයේ සන්නියෙහි නොදුනීම යයි කියන ලද අවිදාවයි තමය ප්‍රකාශී ගින්නක් වැනිය. මොහ නමුයි ගින්නෙන්ද වැසුරාදී බැමෑන් ත්‍රිතාරු දුඩීයෙන් ද්‍රුභු ලබන නොයි. ඒ වැසුරාදී බැමෑන් හිත්‍ය වයුතු වශයෙනු ගෙන පවත්නා, කළුහි ඇති වන්නාවූ ඉංජිවී වැසුරාදී බැමෑන්හාවූ මොහාග්‍රනි යයි දත් යුතුයි. මෙක් මොහ ගින්නා වූකාලී ගින්නක් බැවි සන්නියා නොදුන්නේ වින්මුන් ඒ හෙතුවින් භාවිත දුකුට පත්වීම ඒකාන්න මූදියි. විපාක වශයෙන් හෝ තැබෙනු තියත මූදි මොහ ගින්න වනාන් අමාත්‍යයද, ඒ යා සමාග යෙදුනු සුබ වෙදනාවද දළා, විනාශ කෙරෙයි. අමාත්‍යය වනාන් අවධිනාගායෙහි යොදුනාන් අභ්‍ය මුහ දිඛා, රු දෙකුහි ඒකානාර ආලෙංකම්න් කරන්ව සම්භීඩු තිණි පෙනෙන් සා සමානවූ විභිංචු ප්‍රජා බැඩුවයි. ගෞඛික පාසු ඉගෙ නීමිම බැරණය කිරීම් ගුවනු ඉගෙ නීමිම දැඩු නාමුයි උයන රෝපනය කිරීම්

ලි අමාත්‍යය නම්වූ උයන කුම්ඨයන් විභිනාවීමෙන් එකිනුවන බොධා යුතුනා පුළුතා පුළුතා සංඛ්‍යාත්‍යාන හා තීම්නා නම්වූ

පුෂ්ප එල හට ගන්නා, නුයේ සංසාරයෙහි රෝග කරණු ලැබූවා, වූ අමුණ නම් උජුත සියල්ලක් කරණ අවස්ථා, වෙතිම මේහ ගින්තනේ දව, විනාශ කරන්නා, නුයේ මේහ වෙතිම නා හටයෙහි ලොකින ලොකාත්තර ධීඩියන් ප්‍රභුණ තොක රනනේ එහම මධු හටයෙහි මොඩාත්‍යිසා, බාලු මූල්‍ය උජුත උම්මතය කියන්ද විය හැකියෙක් පුනබ සිවල් ආදි තීරිසන් යොති විඳා ඉපදිය හැකියෙකිය. මේ වනාඩි අනමතා, නුසාරය මොහකින්තනේ දව, විනාශ කරන්නා, වූ ආකාරයයි.

අමුණ කුම්බු උජුත විෂිතය කරණ් කැඹැන්තන් තීරිසන් හට දුකින් මිදෙන්. මිනුප්‍ර ලොකායෙහිද බාල අඳුන කමින් පැමි ගෙන්නා, වූ දුකින් මිදී ප්‍රාවක බොධිඳුන ප්‍රතෙකයක බොධිඳුන සංඛ්‍යානුත බොධිඳුන ලබන්නේය. දැනට පව, බුඩ් සාසනය මිනායුන්න වි නැඩින් ප්‍රභුව තොම්බැ හෙසින් සංවිධාන සතර අඡායෙහිම ගෙන් කරන්නා, නු වෙත්. මේ ආදින්තේ වෙශයෙන් සඳහා උරින්ම තීරින්ම තීරින්න ආවලලේමින් පමණ්නා, වූ මේ තුළිබ තොකායෙහි සැපයක් නම් නැඟේන්ය. ඒකාන්න දුක්මය. මොඩාතය වනාඩි අරඹුණු මුව, කර දමන උස්ස අයේයෙකි. අසිහියින් ගැඹුරුවූ අසිහියින් දුරවලබා, බුඩ් වුවස්සායන්තේ ස්වහාව උස්ස තීම්හෙයෙන් මූලුකාරක උස්ස තොදුන්ක හැකිවි තීඩිය. කාංග් ණ පස්සයෙහි බුදුස්වකය, ස්ක වහ ලැභැබිය, මෙස පවලය, මිධ්‍ය රාත්‍රිය යන වුවරාඩික තයන් යුත් බිභාෂික්රයන් වැසි ගිය වස් තුළ අයෝ තොපෙන්න යන්නා, ගේ මොඩායෙන් වස්, දැමූ අරඹුණු ගෙව් කුළු පස්සය ගෙව් සහජ් තා විනක වෙවකසිකයන් විසින් මැන වයි අයි සැටි දැනුන් තොහැකිය නොහැකියෙකි. බිභාෂිකාරයන් වැසි ගිය වස්තුන් වවිලන් තීඩුන්න්ට පෙන්නී යන්නා, ගේ මොඩායෙන් වස්, දැමූ අරඹුණු ගෙව් ආකුළු පස්සය ගෙව් ආකුළු පස්සය සහජ් තා විසින් වෙවකසිකා යන්ට මින්වයි වරදව, වැවෙනි යන්නේය. මොඩාය කුළු පස්සයෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨන් වැනිය. අකුළු පස්සයෙහි ඇයේ ඇයේන්නේ වැනිය. ඒ බිභාෂිකාරය පව, ප්‍රකාශි ප්‍රදීපාලොකායන් දුරට කාල තුළියෙකි. ප්‍රදීපාලොකායක් කැඹැන් අකිකාරය පැවතිය හැකි රාත්‍රි කාලයෙහි පමණකි.

සුදෙසීද්දහමනයෙහි සියල්ලම දුරටි යේ. මොහ නැම්බැ බිභාෂිකාරය වනාඩි අයි මාගියට පැමිගෙන තොක් අනමතා, නුසාරය මූල්ලලේමි එකවරකුද දුරටි ආලොක්විය සියා නැත්

නොය. එමහයින් පාට්ලේජන සකියන්ගේ වින්ත සත්තාහය අතු මිතා, පූ සංසාරය මූල්‍යලේඟි එකවම අදුරකරුවෙන එක මෙහෙයුම එක, න්‍යායෙන් බැහැලු, කිකාරුවයි කිය යුතු වේ. මෙය මෙහෙයුම අමේ, හය ප්‍රතිපස්සය. අමේ, හය තෙම කුඩා ධීමියන්හි නොවැඳීම මෙයි වෙත ප්‍රතිපස්සය. කුවද අමේ, හය තෙම හා, එනා, මය කුඩා ත්‍රියාවට නෙකුවෙකි. අමේ, හයෙන් යථ, සවහාවය යථ, සවහාව ව වෙයෙන් දරමින් යථ, සවහාවයෙන් පිශිවෙකි. මූල්‍ය තැකැශෝ සහ්‍යය අසත්‍යයයිද, අසත්‍යය සත්‍යයයිද ගනියි. කුවද අමේ, හයෙන් ඉව්‍යේකාලාහ දුකෙක් නොවෙයි. අමේ, හයෙන් මරණ දුකෙක් නොවෙයි. මූල්‍ය, සහිත මරණය දුකුවේ. මූල්‍ය, නොවූ තැකැශෝහාට සම්මාහ මරණය නොවේ. එයේම අමේ, හයෙන් පාට්ලේජනයන් ගෙවුතු සුබ සංවාසහාවය වෙයි. අමේ, හයෙන් සිරිසන් ගෙ, නියෙකි තුළපදින්. අමේ, හයෙන් අවිහිතාසා, සංඝවද බාඩු සංඝවද වන්සේය. අමේ, හයෙන් ඕඩිඩු ප්‍රතිපද්‍යෙයි පිළිපදියි. කුවද අමේ, හයෙන් සිලුබි තැපර, ඔහ ඉදා සවව, නිතිවෙස යන ගුණු වය තිද පියයි. කුවද මෙය දිකීමුහුණු බවට ප්‍රත්‍යාය වෙයි. මූල්‍ය, නොවූ තැකැශෝන් සිනු සිනු බැහැශ්‍ය දැකිළු අතින බැහැශ්‍ය දුරු කරමින් සිනුවූ බැහැශ්‍ය ගෙවනය කරමින් දිකීමු අයෙන් වේ. කුවද අමේ, හය තෙම ආත්ම සම්පත්තියට ප්‍රත්‍යාය වෙයි. මූල්‍ය, නොවූ තැකැශ්‍යෙන් තම හට අසිව, සියුම් කරමින් හම් ආත්මය සම්පාදනය කෙරෙයි. කුවද මෙය ආයි විකරණයට ප්‍රත්‍යාය වෙයි. අමේ, හයෙන් අනාය ම දැකිනය වෙයි. මූල්‍ය, නොවූ තැකැශ්‍යෙන් යථ, සවහාවය දුකිමේහි දැස්වුයේ පිළිසරණක් තැනි යකකි පස්වුකාය පිළිසරණක් නො-මැන් බැව් අවබ්ධ කෙරෙයි.

තවද මෙහය තෙම සියලු දුකට, හා සියලු අකුසලයන්ට මූල්‍ය වන්නේයයිද සියලු උපදාව අති කරන්නේයයිද දුකකි සක්‍යාදී සියලු බැහැශ්‍යන් මූල්‍යකාට අදුරු කරන්නේ යයිද දන යුතුයි. මෙ මත, ති සහ ප්‍රදේශාලයන්ගෙන් විරහිතව වින්තය ආශ්‍රාය කරමින්ද, කිළුවු කරමින්ද පවත්නාවූ ආගන්තුක ප්‍රතිත්‍යාසමුත්‍රපාද බැහැශ්‍ය යෙනි.

මෙතෙකින් මෙහායින් සැකෙරින් දක්වන ලදී.

පුළු පුළු හවයන්හි රෝකරනලද කළීය හේතුකාව ගෙන ඇත් ඇත් හමියන්හි ස්කෘකියන්ගේ ප්‍රාග්‍රාමාව තුව ගැඹීම් රාත්‍රියයි කියනු ලැබේ. ඒ ජාති තෙමාමිශ්‍ර සන්නායි රාත්‍රි සාම්බික රුතියයි දෙව්‍යාදිරුම් වන්නිය. ඔවුන්තුරන් සහායි රුතිය නැං

පරම, ඒ ධීයන්ට පූජාව ඇයෙකුට ඇතුළු හෙයෙහි වලදු තුළු  
නැති එන්හාක්මෙන් උග්‍රණ බැංශවලේ නැඟීමිය, ශිඛ බැංශවලේ  
නිරධිලිය, මිද දන්හාතුය. එසේ සෙයින් අභින් රුපයන්ලේ පහකු  
මිමෙන් පරණ රුපයන්ලේ නිරධිලිම තිබුන්ට ප්‍රකට වේ. ඒ රුප,  
කිරීම් රුප කා උග්‍රණ රුපයන්ලේ පරම්පර පහලුම් සහක්  
රාත්‍යා නැති වේ.

එපරිදිදෙන් අනිකුත් ඉටියම්වලද රුපයන්ගේ පකුලුම් හා නිරඛිලීම දකු යුතුයි. මෙර රෝගයන් පිළිකුඩා අවස්ථායෙහි එහි වැඩිහිටි අනුමිම ශිකුලුම්, දින්ගේ වශයෙන් එ එ රුපයන්ගේ ඇඟිලිම් නැඳීමෙහින් පවතිනාකාරය ප්‍රකාර මේ. පරම්පරා වශයෙන් එක් පෙරලෙමින් පවත්කාඩා එක එක රුපයක ඇඟිලිම් එක එක සහකාන් ජාතියයි. මෙයේ තෙකු, පෙරණකා කැන්ඩ්ස්ත්‍රුක් ජීවිතාකාරය දක්වා, අනින්ව බැංශ ඇඟිලිම් පුරුණ බැංශ නිරඛිලුම් පෙරලුම් ස්වභාවයක් කැඳුවන්යයි ස්වභාව නා ජාතාමා, නා ජාතාය ගෙන වස්ත්‍රාන්ත්‍රය. එ ස්වභාව නා ජාතා, ව ස්වභාව දූෂ්චරියන් වාස්-ස්ථානයයි. මේ ලොකයෙහි ස්කෑන් පකුව්කය ඇඟිලිම්යේය. මහක් මූල්‍යයයි ව්‍යවහාර කිරීමක් ඇදේද එය ජාතිය බැංශයට නැමැතියි. දින් විභාගියක් ඇඟිලිය. ලොහ සහකා සිකුක් ඇඟිලිය යනාදින්ගේ වශයෙන් ලොකයා ව්‍යවහාර කරන ව්‍යවහාර නා, ම බැංශන්ගේ ජාතිය කියන ව්‍යවහාරයේ වෙති. ස්වභාව නා ජාතිය මෙයේ දකු යුතුයි. සහියන්ගේ සකක්ෂිකය තෙවෙශ්, බිජු සකක්ෂික වහ්නියෙන් එප්ලි ගන්නා ලද්දකි. සහ ගැරිරෙයෙහි එම ගින්න නැංශතාඩා ඉදි කුටු මූනක් පමණකුද නැංශයෙයි. එය යම් වස්ඡුවක් ආපුරුෂ කරමින් පවතිනාම එ වස්ඡුව දවා, විභාගකිරීම එ ගින්නේ ස්වභාවයයි. එපරිදිදෙන් මේ ගැරිරෙයෙහි සියලු රුපයෝ සකක්බැංශ (න්දම්ඩ්) පාපිටි බිජුව හිපුසකෙට ට ඇඟිල්නෝය. එබැවින් කෙරෙන බිජුව ට

හින්හ කම්, ආපුර කරණ පාලිම් බැංකුව හිරඟරුව ද්‍රිහිනෝය. හිගුය පාලිම් බැංකුව විනාශවූ කළකී තිශ්චින කෙරේ, බැංකු හින්හ දු විනාශ වන්නෝය. පාලිම් අසුරකොට පවත්නාවූ අත්‍ය රුප යෝද විනාශ වන්නාවූ අත්‍ය රුප පරිස්කාරිව බලන කළ එය තිහරම සෙලෙවමින් පවත්නා, බව පෙනේ. එසේ සෙලෙවනාකාරයෙන් පෙනෙන සියලුලම පරණ පරණ රුප තිදෙ හින් අත්‍ය අත්‍ය රුප පහළුවීමය. ඒ සියලුල හින්හ පිශ්චබදු ස්ථානික ජාති, ස්ථානික මරණයෝය. ශරීරයකිවූ හින්හද මෙයේ ස්ථානයක් ස්ථානයක් පාසා පරණ පරණ තිනි තිවෙමින් අත්‍ය අත්‍ය තිනි ඇවිලෙවමින් පවත්නෝය. හිවිමස පාසා, හිගුය පාලිම් රුද විනාශ වන්නෝය. පාලිම් බැංකුවේ විනාශයක් පාසා, පාලිම් බැංකුව තිශ්චිය කරණ අත්‍ය රුපයන්යේ විනාශයද වන්නෝය. මඟ වින් මූලු ශරීරයම සැණක් පාසා, පරණ රුප තිරිඩිවමින් අත්‍ය රුප පහළුවමින් පවත්නෝය. මේ ස්ථානයක් පාසා පහළ වන්නාවූ රුපයන්යේ උත්පාදය ස්ථානික ජාති නම් වේ. ශරීරය පිශ්චබදු රුපයන් මෙයේ ස්ථානයක් පාසා උපදිමින් තිබුමින් පවත්නා බැවින්

“යථා බුජ්ඩුලක්. පැහැයා— යථා පැහැයා මිශ්චිකා.

එම්. පො. පො. අභ්‍යන්තරයන්—මවතුවන් භාෂ්‍යයායි”සේ

ලෞචිඛුර ස්ථිදියන් වහනසේ විසින් වදුරණ ලදී. ස්ථානික ජාතිය මෙයේ දතු යුතුයි.

එස්සේය කළයකින් යුතුකාලීන කාම රුප අරුප යංඩාන මේ හාවතුය විභාග රහ මෙලුකි. සක්‍යයේ වනාහි එකී රුගුන් දක්වන නෙළුම්වය. රහුම්බිලු වරින්වර කොයෙක් අදුමෙන් සරසි තෙනා තෙන් වෙයිගෙන එකම නාත්ව, කොයෙක් රුගුම දක්වන්නාක් මෙන් මේ හාවතුය නෑ යොම් විභාග රහුම්බිලුහි එකම නාත්ව, වරින් එර තෙනා තෙන් වෙයිගෙන රුගුම දක්වයි. අද මිනිස්තලාව මිනිස් වෙසින් මිනිස් රුගුන් දක්වන නාත්ව, තෙනාබෝකළකින් ඒ වෙශය කැර දෙවි ලෞච දෙවිවෙසින් තදවිජාදුමෙන් සරසි රුගුන් දක්වයි තෙනාබෝකළකින් ඒ වෙශය ඉවත්කාට තරගෙයෙහි හිරි සහෙකු ගෙන් වෙශයන් රුගුන් දක්වයි. ඒ වෙශයන් කළක් සිට නැවත පිසාව වෙශයගෙන රුගුන් දක්වයි. නැවත එයද ඉවත්කාට තිරිස්න් වෙයිගෙන රුගුන් දක්වයි. මෙයේ එක එක සංඛෙයෙක් වරින්වර ගන්නාවූ වෙස්වල ප්‍රමාණයක් කම් නැතේ. මෙයේ එක සංඛෙයෙක් සමික්ෂි එක හටයක එක වෙයෙකින් රුගුන් දක්වමින්

සිටින කළුණී වූත්‍යිවිතය පහළමීම වශයෙන් ඒ අංශුම් මූදලක වහාම ඔහු තේ කළීය එසින් යවතුලබ, අතින් නවයන පිළිසිදැනීම් වශයෙන් අතින් වෙශයක් ගෙන රු මිලිලෝහි පෙනී සිටින්නේය. මේයේ හටයකින් වූත්‍යි හටයක්නී ඉපදිමයයි සියනළද ජාති බලීය සියලු තදනා, වම් ප්‍රකටවුවයි. පූජී පූජී හටයක්හි රෝකරනු ලැබූ දුෂ්චරිත සහතුළෙකාවගෙනද මේ හටයකි රෝකරනු ලැබූ දුෂ්චරිත සේතුළෙකාවගෙනද මතු හටයකි රෝ කරනු ලබන් කාචී දුෂ්චරිත සහතුළෙකාව ගෙනද බොහෝ දුෂ්චරින් කාලෙන් කාචුය. මේයේ ලොකයෙනි ව්‍යාපය කරන්නාචී සාම්‍යයන්ට පැමි ගණන්නාචී සියලු දක් ජාතින්න මූල්‍යෙකාව ඇති වන්නාචුය. ඒ දුෂ්චරින් ගිදහස යානායන් කළීසායකරදානයට අරමුණු වන්නාචී අසංඛ්‍ය බ්‍රාහ්‍යංච්‍යා උඩකම නීලී, සැපැන වන්නේය.

### මෙහෙකින් ජාතින්න සැකෙවීන් දක්වන ලදී.

පරමාන්ත කාම රුප බලීයන්යේ පැඳීම මිහිකිරීම පරණව මැලුවීම දිරා, මක්ත්වීම පරිභීම ජය නම් වේ. ලොකයෙනි අඩුරු දන්වීම පූජීහි, හායෙනි දිරිභීකි කාචීම සිදුවිය හැකි නාලේ. සියලු වූත්‍යින්නේම අත්‍ය පෙන්ගනි කැසුල්නාමූල්‍යෙනි දිරායා මෙන්ම අඩුරුදන්වීම ඩේනු, වයි. පරමාන්ත, මැරුප බලීයන්නේද ඒ අඩුරු දන්වීම ජර, පූජී, එහිම සිඩ්වන්නාව දහසුනුයි. වෘත්ත කාණ්ඩයේ කොඩාන්හි හටයන්නාචු ක්‍රියා ජරුන්න නායේන්ය. උදුසන පැවත්ති වෘත්ත කාණ්ඩයේ සූවය මෙහෙරිව පැමිණ අඩුනු ස්වහාවයකට පත්වෙනි. සූවය පැවත්ති වෘත්ත කාණ්ඩයේ උදුයෙනි මොරා, විප පින්තා, කාරයට පැමිණන්නාචුය. ඔවුන්ට හටයන් සැණ්ඩයෙනි තීබූන ස්වහාවයන් හැක්වාචුය. ඔවුන්නේ සැණ්ඩයෙනි පාසා මොරන්නාචී ස්වහාවයන් හා, වැඩි මක්නවන්නාචී ස්වහාවයන්ද ඇයේන්ය. ඒ වෘත්ත කාණ්ඩයේ පැමිවිරස ආ, පොරහයන්නේ උප යෝම්හකයන් සැණ්ඩයෙන් පාසා, වැඩින්නාචුය. ඒ වැඩීම මොහො කන් පාසා, අනතුරායනි සිදුවන්වීම අනතුරායනි විනාශය ලංචන්නාචී ස්වහාවයන්ද ඇඩුලුය්ට පවන්නේය. ඒ විනාශයට ලංචන ස්වහාවය නම් සැණ්ඩයෙන් පාසා, මොරන්නාචී පැසෙන්නාචී ස්වහාවයයි. ඒ මොරන්නාචී ස්වහාවයන් හැක්වාන්නේය. ඒ විනාශයට ලංචන ස්වහාවය නායේන්ය. වැඩි මක්නවන්නාචී ස්වහාවයන්ද නායේන්ය. වැඩිනු කළුණී ඇයේනාචී වෘත්ත කාණ්ඩන්නේ තද ස්වහාවයන්ද තොරුජ්‍යංඩාවු

සංඛ්‍යාත ගින්නෙන් කරන ලද්දෙකි. ඒ තද සවහාවය පවත්නා කාලයෙනිද සංඛ්‍යාත පාසා දීමේම පැමිණෙන ස්ථාවයද අඟු නොය. කළුපය මූලුල්ලෙනි පවත්නාවූ දඩිගෙසෙනිද සංඛ්‍යාත පාසා මෝරන යෙහාවය අඟු නොය. කරය අධිකාවූ විභාල ව්‍යුහ ජාතිය හා ඉතා මිකුන්වන්නාවූ ව්‍යුහයන්හි ඒදේරන සවහාව අප්‍රකටවය කරය සවල්පවූ ව්‍යුහයන්හි හා සම්පූර්ණීයයන් හරහස් නැඹතාවූ ව්‍යුහයන්හිද ඒ ජර සවහාවය ප්‍රකටව පවත්නෙය. මෙහ පොලේ, වමහමිද තිජාල වස්තුන්හි ඒ ජර, සවහාවය අඟු නොයෙකුමිය. ඒ සියල්ල කළුව විනාශයෙනිදී විනාශයට පැමිණන්නාහුය. එපරිදි දෙන් මත්‍යාභා ද්වා බුජම රුපසක්නා, මිසුක්නි සැමුහෙයනිද ජර නම්කි ගින්න ලංඡනාවය හැකි කරයක් නම් නැඹෙන්ය. ඒ සකක්නි සැමුහය ප්‍රතිස්ථියෙනි පරිනම ජර ගින්න එෂින් තිරහාර කවතු ලබමින් පවත්නෙය. ජර ගින්න ප්‍රකටවීම ප්‍රතිස විසුර කර දක්වන්නෙමි. මත්‍යාභායන්නේ පරම්පාශ්‍රා අඩුවැඩි කිරීම ජර වෙත් කාභයයකි. ආදිකළුපිකයන්නේ යේක කු යෝම් බෙ, ගෙස සාරවත්‍යයක. ඒ ස්කන්ධියෝග ප්‍රතිස්ථියෙනි පරිනා ව්‍යුහ අසඩී සකක්නි මූලුල්ලෙනි ජර ගින්නෙන් දෙන දැඩිම ඉසිලිමට සම්පූර්ණයකි. ආදිකළුපිකයෙකුනේ ශරීරයන් ව්‍යුහ අසංඛ්‍යාතකින් මිය ජර ගින්නව ගොඳුරා ගෙ, ගෙවී. එබැවින් එකලු පරම්පාශ්‍රා ව්‍යුහ අසඩී යන් විය. ඉන්පසු කුම්යෙන් බුජම මිහාර ධම්යනා ගින්වෙන්ව යන්නෙය. එබැවින් මත්‍යාභා ස්කන්ධියෝග සාරයද කුම්යෙන් පිරිහි යන්නෙය. ඒ හේතුවෙන් පරම්පාශ්‍රාන් කුම්යෙන් පිරිහින්. මේ සේ පිරිහි ඇවිත් අද අසුවය මත්‍යාභායන්නේ පරම්පාශ්‍රා එහිලි.

වත්මන මත්‍යාභායයෙකුනේ ශරීරයන් අසු ව්‍යුහ තුළදී ජර, ගින් කට හැඳුම කාල ගැකිවේ. මත්‍යාභායන්නේ ඇපාශ්‍රා පිරිහි පරම්පාශ්‍රා පාස අවුරද්දක් වූ කළුසි මුකාට සිටින්කවුන්නේ ස්කන්ධිය පිදුරා අඩු කාල රුපයක්මෙන් අතිරියෙන්ම බිජවෙන් ගින්වුවක් චේ. ජර, ගින්නව ඒ ශරීරයන් දසුවයකින් ඉතා පහසුවෙන් හැඳුම කළුසියේවේ. නැවත මත්‍යාභායන්නේ බුජම්මේහා, රඛම්යන් වැඩිමෙන් කුම්යෙන් ඇපාශ්‍රාදවැඩිවේ ගොස් අසඩී ව්‍යුහය පරම්පාශ්‍රාවන්නෙය තිරුවින් සංඛ්‍යාත ගෙරෙනිද වෙන් චෙන් වශයෙන් ඇපාශ්‍රා අඟු නොය. ව්‍යුහුමාරාජා ද්වා රුපයන්ව ඔවුන් ගෙන්නින් පර, ගින්න නැඹෙන් ඇවුරුදු ගණනින් ඇවුරුදු 500ක ඇපාශ්‍රා අඟු නොයෙය. කාලීනිසා ද්වා ලොකයට ඔවුන් ගෙන්නින් ඇවුරුදු 1000ක ඇපාශ්‍රා අඟු නොයෙය. මේ ආදින්නේ වශයෙන් ද්වා ලොකයනිද ඇපාශ්‍රාවන්ව පර, ගින්න ගිසාය. ඇපාශ්‍රාවන්ව අඟු නොයෙන් ඒ ජර, ගින්න ගිසාය.

නියම නැති යුම්සයට දෙමියන්ගේ සහ කෙරිඹක ප්‍රේනාදී අපුරෙන් ගේද ආපුරුෂය පිළිබඳව කළීයම් ප්‍රධාන මේ. ඒ කළීයට සූදුසු පරිදී දෙන් ජර, ඩින්න සෑක්‍රත්‍යා පස්වායය දී හා හරන්නේය. අමෙන කිකව් වෘෂ ලකාදියටද ජර, ඩින්න ඇතිසෙයින්ම වෙන් වෙන් වශයෙන් ආපුරුෂය ඇති ව්‍යානේය. ප්‍රථම වයස මධ්‍යම වයස පශ විම වයස යන මේවුන්ගේ වශයෙන් ආපුරුෂය පිරිසිදිම්ද මිනු දසක බිඩිබ්, දසක යනාදින්ගේ වශයෙන් පිරිසිදිම්ද මේ ජර, ඩින්න කෙතුකාට වන්නේය. ජර, බලිය සහකාය දූෂියෙන් වෘෂ, තිබින හෙයින් පාලින්ජන සෑක්‍රත්‍යාව අදුජාම්, න වෙයි. කුමුණ් සෑක්‍රත්‍යාව මෙ වැඩිමියායි පෙනීමස් ඇත්තේය. ඒ ජර, වද වයෝ වැඩ ජර, සහයා ජර, සහ්යින් ජර, සහ්යින් ජර, යයම් ත්‍රිවිධ වේ. ඔවුනුරෙන් සිසක් සූදුම්ද දන් වැටිම් ඇත් රැලිවැටිම් ආදිය තියා, පෙනන ජර, ව වයෝ, වැඩ ජර, නම්. සහකායි ජර, ව සහකායි ජර, තියට දැක්වූ පරිදි නාම රුපයන්ගේ වෙනස්මිති. සහ්යින් ජර, ව නම් නාම රුපයන්ගේ සහා සැණුයෙක්හි දිරිමකි. නවද සම්විජර, අවිවි ජර, යන මේවුන්ගේ වශයෙන් එවිධ වේ.

මෙනෙකින් ජර, ඩින්න සැකෙවින් දක්වන ලදී.

පරමානී නාම රුප බැමියන්ගේ අනුරුදන් එම විනාශකීම මරණ නම් වේ. ඒ මරණයද සම්වුනි මරණය, සහකායි මිරණය සහ්යින් මරණයයි ත්‍රිවිධ වේ. ඔවුනුරෙන් සම්වුනි මරණය සහයාවීමෙන් ආපුරුෂ සැයාවීමෙන් සිදුවන්නාවූ මරණය කළීය සැයාවීමෙන් සිදුවන්නාවූ මරණය අපු කළ දන් මරණය සැවූ ආදියන් සිදුවන්නාවූ උපවෙෂ දක මරණයයි සිංචාදුරාමි වේ මෙයේ සහරාකාර මරණයන් අනුරුදන් දහසක් හවිරදේදව ආපුරුෂ ඇති කළීයකින් උපන් සහ නෙතම් දහසක් හවිරදේද ගෙවීමෙන් වන්නාවූ මරණය ආපුරුෂකාය මරණ නම් වේ. දහසක් හවිරදේදව ආපුරුෂ ඇති කාලයෙක්හි පන්සියයක් හවිරදේද විඛාදිය යුතුවූ කළීයකින් ඉපිද ඒ කළී ගෙ සිදිය, මෙන් පන්සියයක් හවිරදේදන් වන්නාවූ මරණය කළී සැයා මරණ නම් වේ. අපු හවිරදේදකට ආපුරුෂ ඇති කාලයෙක් අපු හවිරදේදම විඛාදිය දිය හැකි කළීයකින් ඉපිද අපු හවිරදේදන් මිය යාම ආපුරුෂේ දෙදෙනා, ගෙන් වන්නාවූ මරණයයි. අපු හවිරදේදක් ආපුරුෂ ඇති කාලයෙක්හි අපු හවිරදේදක් විඛාදිය දියහැකි කළීයකින් උපන් සහිතයා සහුමිෂ හැකි වෘෂ වැටිමෙන් හැකි විහ හැකි සහා සැණුකින් තොරා වන්නාවූ මරණය උපවෙෂ දක මරණය නම් වේ.

සන්නති මරණයද නාම සන්නති මරණ රුප සන්නති මරණ විභාගයන් දෙම්ඩැදුරුම වේ. ඔවුන්ගුරුන් සකස් පැකුවකය ඇල පහළුවන්නාවූ නාම බැංසයන්ගේ විනාශකීම නාම සන්නති මරණ නාමවේ. හෙද වස්ත්‍රීසයෙහි පෙනෙන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම තොගයෙහි ආස්‍රීකරණ කරන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම තොගයෙහි ආස්‍රීකරණ කරන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම තොගයෙහි එහුම, ප්‍රසාදයෙහි රස දැකගන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම කාය ප්‍රසාද යෙහි සපැයිය දැකගන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම මතෙක, වාරය යෙහි වින්නතාය කරන්නාවූ බැංුන්ගේ නිරභිජීම යයි යටු දුරුම වේ. තවද සපැයි මෙදකායන ආදිවූ නාම බැංසයන්ගේ වැඩෙන් බහු ප්‍රශ්නය වෙයි.

රට උදාහරණ කළගෙද යයි? ගින්නෙන්! පැශෙන දිය බැඳු නෙහි දිය බැඩුල නෙකිමින් පළන්නාහුය. උත්ත් නෙපෝ, බැංුව නිරභිජී කළයි ඒ දියබැඩුලද නිරභිජී ජලය ප්‍රකාශී ස්වභාවය පැමිණෙන්නෙය. නැවත උත්ත් නෙපෝ, බැංුව ලබුන්නාම දිය බැඩුලද ගවෙන්නාහුය. උත්ත් නෙපෝ, බැංුව පහළුවෙන්නාම දිය බැඩුලද පහළුවන්නාහුය. මේ උපමාශවහි දිය බැඩුල නිරභිජීම බැංුන් ගෙන් නිරභිජීම මෙන්. ලෞඛබංඩුනාම වූ දියබැඩුල පහළුවන්නාහුය. ආරම්භය පහව ගිය කළයි ලෞඛබංඩු සයල්ඹුන්ම නිරභිවන්නාහුය. නැවත ආරම්භය කුම්ඩුවෙන්නාම ලෞඛ නැමැති දියබැඩුල මතෙක, වාරය යෙහි පහළුවන්නාහුය. නැවත පහව ගියෙන්නාම ලෞඛ නැමැති දියබැඩුලද නිරභි වන්නාහුය. මේ තිරභිජීම බැංුන්ගේ මරණය නාම වේ. වස්ත්‍රීප්‍රසාදයෙහි රුප, රම්භයන්ගේ සම්භායනය වස්ත්‍රීර්විදැකාය සමග නාමනාම්වූ දියබැඩුල පහළුවන්නාහුය. එය පහළුවිම සන්නති ජාතියා නාම් නාමවේ. තිරභිජීම සන්නති මිරණ නාමවේ. මෙහි වස්ත්‍රීප්‍රසාද ය ජලය සා, සඳුසෙවේ. ඒ ඒ වත්සස්සාස්සාන්න ගිනි දැලුවිම නා, සඳුසෙවේ. දියබැඩුල තිරභිඡීම වස්ත්‍රීර්විදැකාය සමග පහළුවූ නාමභායන් ගෙන් තිරභිඡීම සා, සඳුසෙවේ. ඉමසන්නති මරණය මෙහෙදානුපූජි ගමන් ක්‍රියාවෙහි පියවරක් ප්‍රසාද, ඉස්සීමෙහි හවෙන්නාවූ වායෝ, බැංුව තැබීමෙහි තිරභිවෙයි. තැබීමෙහි හවෙන්නාවූ වායෝ, බැංුව ඉස්සීමෙහිදී තිරභිවන්නෙය. එපරිදිදෙන් තිරභිඡීම දැකි අවබෝ, හෙද් දැකි දැකිර වූයේ කුලුද යොගාවටරයාගේ ත්‍රිසෙනුක දැකියෙන්දානු දැකි අස්‍රී කළයි ගින්දර තික්ම් තිරභිවන්නාකම් මෙන් පහ ඉහළව ඉස්සීමෙහි හවෙන්නාවූ වායෝ, බැංුව පහ ඉහළව ඉස්සීමෙහිදී තිරභි වන්නෙය. එපරිදිදෙන් අතින් රුපයන්ගේද සන්නති මරණය දත් පුණු.

සභාතීක මරණයද නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය රුපසන්ගේ සභාතීක මරණ යයි විප්‍රහැනද වේ. ඔවුන්හුරෙන් නාමයන්ගේ සභාතීක මරණයද වස්‍යුරුවේදූහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය ගෙෂානු විදෙහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ ගලිද ගුවණය කරන්නාවූ නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය, සුංඝම්දෙහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ ගෙද සුවද අප්‍රාණය කරන්නාවූ නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය, ජීව්‍යා මිදෙහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ රුපය විදින්නාවූ නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය, කාය එළුනය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ සපුහීය විදින්නාවූ නාමයන්ගේ සභාතීක මරණය, මතන්විදෙහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ ගෙද සුවද වේ.

පුහුණියාගේ මරණය, වෙදනාවන් මරණය, පළාහයාගේ මරණය, වෙහුණාවන් මරණය, ප්‍රධානාවන් මරණය, ප්‍රඹුවන් මරණය යනා අදින්ගේ වශයෙන් ලබාගෙන් වෙන්. එක විවිධයාගේ මරණය සභාතීක මරණය ජීව්‍යා මිදෙහය ප්‍රමුඛභාශාව අයේ ගෙද සභාතීන්ගේ වශයෙන් පැවති මරණය සභාතීක මරණ නම්. මේ සක්‍රීය ජ්‍යවනය යනා ආදින්ගේ වශයෙන් පැවති මරණය සභාතීක මරණ නම්. මේ සක්‍රීය ජ්‍යවනය යනා ආදින්ගේ වශයෙන් පැවති ද්‍රව්‍යක් මූල්‍යීල්‍යෙන් ප්‍රකාශනයන්නාවූ විනිශ්චයන්ගේ නිශරා බිඟ නාම්වූ සභාතීක මරණයද එස්සිවෙදනාදී තෙවෙනසියාගේන්ගේ නිරෝධා බිඟ නාම්වූ සභාතීක මරණයදැයි මොවුන්ගේ වශයෙන් නාම බිඟුන්ගේ සභාතීක මරණය දහනුපූරුණ. රුපයන්ගේ සභාතීක මරණය වනායි තිබූ මුදු සවහාවයෙන් යුක්කන්වූ පාමිලි බිඟුවන් සභාතීක මරණයද අඛඛීන උස්සන ය, පග්සිරණ උස්සනයෙන් යුක්කන්වූ අඛඛීන බිඟුවන් සභාතීක මරණයද ගිනෝ එතු උස්සන උස්සනවූ තත්ත්වය බිඟුවන් සභාතීක මරණයද, යුවූදීරණ උස්සනවූ ව, තයා, බිඟුවන් සභාතීක මරණයද ඒ සතා මකා බිඟුන් නිශ්චය කර ගෙණ පැවත්නාවූ වස්‍යුප්‍රසාදයාගේ සභාතීක මරණයද, ගෙෂානු ප්‍රසාදයාගේ ප්‍රහැනද වෙන්. සභාතීක ජාති, සභාතීක ජාති ජරාවන් දක්වනු ලැබුවූ වූ ප්‍රමුඛීයන් මේ සභාතීක මරණයද දත් යුතුයි. සත්‍ය ප්‍රදේශල යනා දින්ගේ වශයෙන් ගෙන්නාවූ සන්නේය, නය බැහැරකාව සක්‍රීය ප්‍රහැන කෙයෙකි නිබෙන්නාවූ තිබූ මුදු ගින්නා, එතු උස්සනයාගේ වශයෙන් පැවත්නාවූ හුදකාලූවූ බිඟු සවහාව නාම්වූ පරමා, ඒයි සවහාව ගැංගෙනා කළුණිම ඒ බිඟුන්ගේ සභාතීක මරණය පෙනෙන්නේය. සභාතීක ජාති, සභාතීක ජාති, සභාතීක ජරා, සභාතීක මරණ බිම් බැලිම්ව බෙ, ගැස් දුෂ්කර වෙන්. සනානා ජාති, සනානා ජරා, සනානා මරණයන් පෙනෙනා කළුණිම විදිනීය, සම්ස් දුම්විය ඇයේ වන්නේය. එසේ අයේවූ කළුණි සත්තාය දුම්වි නිරය ගින්න නිවා, ලිය සැක්සේය, නිලී, යා වනායි වටකි සම්මුති සනානා ජාතීක මරණ බිම් කිසිප්‍ර

හැඳුන්නේමය. අමාත්‍ය යිඹාවගෙන් පූර්ණ ගිවනට පාමිගෙන ඇරා සියලු සංබෑධයේ මරණ හඳුන් ව්‍යාභිචු සින් ඇඟ්නාහුය එසේම දිවය බුජ්ම මහුජා ජීවිත සියල්ලක්ම මරණගෙන් කෙපුවර වහා සුඡාය. එබැවින් මරණ හින්න හා සම්හ හායක්ද, ඒපක්ද, සං-වෙශ විය යුතු කාරණයක්ද කළන් නොමැතියි.

මෙහෙයින් මරණාග්‍රිය සැකෙලින් දක්වන ලදී.

දැන් ව්‍යෙනා, මරග ව්‍යෙනා, හොඟ ව්‍යෙනාදිවූ ඒ ඒ දුකු බැං යෙන් තප, පියවන්හාවූ අක්බාල ජනයාගට සෞක, පරිදෙව, දුකු, දෙදුම්හාස්‍ය, උප, යාස යන බැංයේ පහළ වෙන්. එකින් සෞකය යනු කළරේද?

දැන් ව්‍යෙනාදියෙන් ඔබනා ලද්දහුණේ හොකකිරීම් ආකාර යෙන් පාවත්‍යනාවූ දෙම්මිනය වෙදනාව හොක නම් වෙයි.

“නැතු තෙකශමා යොම්කා? සැකිල්බාසංඛකවා පූඩ්ස්‍ය මහා ගිබ්‍යාසංඛනවා පූඩ්ස්‍ය ගිබ්‍යාසංඛනවා පූඩ්ස්‍ය සිල්බාසංඛනවා පූඩ්ස්‍ය දිජිල්බාසංඛනවා පූඩ්ස්‍ය අසුදුතරසුදුත පරන බ්‍යෙනාන සමනාගතයා අසුදුතරසුදුත තරන දුකු බැංමත පූඩ්ස්‍ය සෞකා, සෞචා, සෞචානා, සෞචානා, අතනා, පරිසෞකා, වෙනාතසා, පරිතිජ්ඩා, යනා, දෙම්මිනයාද. සෞක සුලං. අය වූවත් පෞකා,” යනුවෙන් වෙදරක ලදී

මුත්‍යන් අතුරන් හොකය යනු කළරේදයන්? පූතු දුහිනාදී දැන් ව්‍යෙනායෙන් සිපැහිවූවහුණේද, හොකව්‍යෙනායෙන් සිපැහිවූහුණේද, මරගව්‍යෙනායෙන් සැපහිවූවහුණේද, දැජිව්‍යෙනායෙන් සැපහිවූවහුණේද වූකාව්‍යෙනාව වූ ගිජ්ව එක්කර, එක්කර, ව්‍යෙනායෙන් සමන්විහූවහුණේද එක් තර, එක්කර, දුබ බැංයෙන් සැපහිවූවහුණේද හොකයෙක් හොකා කිරීම් ආකාරයන්, හොක කිරීම් යහා, වායක් අදේද අතුළත කැපී මෙක් අතුළත හා, රුපස කැවීමෙක් අදේද විතයයාගේ හා, රුපස දැජිමෙක් දෙම්මිනයාක් හොක නැමැති තුළක් අදේද මේකා, යිඹාවය සෞකයයි කියනු ලැබේ. ඒ හොකය උපදීනුව ගින්නය් මෙන් සින දවයි. මේ හොකය දවන ලද්දෙය.

මිට කිසිවක් වැට්සහන්නේ නැතැයි කියයි. ඒ හොකය නෙම අනී ව්‍යෙනායෙන් දෙම්මිනය මැයි. එසේදුවා හොකය හෙම දැඩිම ලෙස සිශාව අඟ්නේය. විතයයාගේ හා, රුපස දැජිලිකිරීම් කාත්‍යාචාව අඟ්නේය. නැවත නැවත හොකය දැනුවත වැට් නීම් හොක අඟ්නේය. මේ හොකය සිව්‍යාචාර්යෙන් දුක් බැවින් හා දුකුව කරණුවූ බැවින් දුකායයි වූදරණලදී. කිහිම් දුකකට කරණු

වින්ජේද යන්? කායික දුෂ්චරිතයද ප්‍රචණ සහුගයෙහි දෙළඹීනසය දුෂ්චරිතයද කරුණු වේ. ඒ එසේ මැසි සෞඛ්‍ය බ්‍රාහ්මණීමෙන් හාද්‍යයෙහි මහය සඩික් ගැටෙනා පැසිමට පැමිණ පිපිරෙහි.

ඖ්‍යාලයන් කාලුවකීවන් ලෝකින බාහුව නිස්සමයි එකල බල වන් කාය දුෂ්චරිතය උපදී. මානෙ මෙනෙක් සැඳුනිවූ අනායව්‍යයන් යට පැමි සිංහයිය. මෙනෙක් වසුනු විනාශපුරුෂවූ ව්‍යුහයි මෙසේ සිංහන්හැඟුවද බලවන් දෙමිනය උපදී. මෙයේ මේ තිබේවූ දුෂ්චරිතයන්ට කරුණුවූ ශෙකින් සෞඛ්‍ය තත්ම දුනපුදුයි.

සෞඛ්‍ය ගින්න වනානි පස්චාද්‍යරාමි වේ. ඒ ශෙකෝද යන්? පුතු දහිනා සහකිදර දැනි සම්මුජීනිය දා අභේ වන් කාඩු පෞම්බ්‍යාස සාම්බ්‍යාස දා මිනාඇ කිරීමට සම්බ්‍යාවූ එක සෞඛ්‍ය නාම්නි ගින්හක්ද, බින තාක සම්බ්‍යාය දාක හටන්හැඩු සෞඛ්‍ය නාම්නි ප්‍රීතිය දා මිනාඇ කරන්හැඩු එක් සෞඛ්‍ය නාම්යේ ගින්හක්ද මෙය ගෙය දුරුවිමෙන් මුහුර්තයන්ට පහළ වන්හැඩු සෞඛ්‍යාස හා ප්‍රීතිය දා මිනාඇ කරන්හැඩු එක් සෞඛ්‍ය නාම්යේ ගින්හක්ද දැඟීවිය පිරිසිදුවිමෙන් අභේවන්හැඩු සම්බ්‍යාවූ දා විනාශකර ලන්හැඩු එක් සෞඛ්‍ය නාම්යේ ගින්හක්ද මෙයින් අනුව න නාඩුකාර ප්‍රීති සෞඛ්‍යයේ දා මිනාඇකර ලිමට සම්බ්‍යාවූ සෞඛ්‍ය නාම්යේ ගින්හක්ද දැසේ මෙසේ සෞඛ්‍ය ගින්න පස්චාද්‍යරාමි වේ. අනම්නාගු සංසාරයෙහි ගහපත් පුතු දහිනා ආදි සැඳුනි සූම්කියාතන් සම්පූජ්‍යීලිම යයි කියන ලද සැඳුනි සම්පත්ති අනත්ත අප්‍රම්‍යයන්ය. ඒ අනත්ත අප්‍රම්‍ණ සැඳුනි සම්පත්ති සියල්ලක් සැඳුවිවිපත්ති නම්වූ සුසාන ගුම්පිට පැමිණ ගෙවුමට වන්හැඩුය. ශෙවන් සැඳුවිවිපත්ති ගින්නෙන්ද විනාශකිමෙන් ශෙවුමට වන්හැඩුය. බින ගෙළ සම්පත්ති සියල්ලක් ගෙළ විපත්ති නම්වූද විනාශකිමෙන් ශෙවුමට වන්හැඩුය. ආරෝග්‍ය සම්පත්ති සියල්ලක් ගෙළ විපත්ති කම්මුද සිල සම්පත්ති සියල්ලක් සිල විපත්ති නම්වූද ලෝකිය සම්ම, දිනී සියල්ලක් ද්‍රව්‍ය විපත්ති නම්වූද, සුසාන ගුම්න්ට පැමිණිමෙන් ශෙවුමට වන්හැඩුය ඒ ඒ සියල්ල විපත්ති එකාන්ත දුක්මය එසේ ශෙකින් සැඳුනි සම්පත්තියෙන් සම්පූජ්‍යාවූ තැනැයේන්නෑ සැඳුනිවිපත්ති නික නම්වූ ගින්න නිනුරම දිමියෙහි තැබාගෙනා ව්‍යුහ සරන් එසේම බින ගෙළ සම්පත්ති ආදිගයන්ද සම්පූජ්‍යාවූ තැනැයේන්නෑ සැඳුනිවිපත්ති එ එ විපත්ති නම්වූ ගින්න දිමියෙහි තැබාගෙනා ව්‍යුහ සරන්.

මෙකි ගොඩාග්නීය ප්‍රියවූ වස්තුන් නිස, පහළ වේ. ප්‍රියවූ වස්තු නායි කළ පහළ තොටේ. පහූවූ ගොඩා අයි පුද්ගලයන්ට ලෙළාකා තයනි කිසිවක් ගොරනි ප්‍රිය හාචියක් නැඟෙන්ය එකයින් එම සාම්බයෝ සුවපත්වූ පහූවූ ගොඩා අයින්ට වෙති. මේ වහායි ප්‍රියවූවන් ගොරනි විනෑන සාම්බය පාරවන්නාවූද පරිදෙවායින් යට ආසන්න සාරණාවූද දිමියයි. ගොඩාව යටත් ගොචන එකම සයු ගාය තිබා තෙවින වේ. ගොඩා ජ්‍යෙනි කිසිවක් තිබා ඇති.

අමුණුකින් ගොඩාන්තිය සැමකින් දක්වන ලදී.

“କୁଣ୍ଡ ଆହୁତମ୍ଭା ପରିଚଦ୍ରତିତି? କୁଣ୍ଡ-ଶ୍ଵିଲ୍ୟଙ୍ଗ ନେନା ନାମି, ପ୍ରୀଣ୍ଯା ଓ କାଳ  
ଲିଙ୍ଗ ନେନା ନାମି, ପ୍ରୀଣ୍ଯା କରୁଣାଲିଙ୍ଗ ନେନା ନାମି, ପ୍ରୀଣ୍ଯା କୀର୍ତ୍ତିଲିଙ୍ଗ ନେନା ନାମି,  
ପ୍ରୀଣ୍ଯା ଦିଲିଜିଲିଙ୍ଗ ନେନା ନାମି, ପ୍ରୀଣ୍ଯା ଅନ୍ଧାର ରକ୍ଷଣାକରେତରକୁ ଲିଙ୍ଗ  
ନେନା ନାମି, ଯ ମନ୍ଦିରାଖନ୍ୟା ଅନ୍ଧାର ରକ୍ଷଣାକରେତରକୁ ଦୂରକାଳ ଏତିମତିନା  
ପ୍ରୀଣ୍ଯା ଆପଦତିତି, ଆରିଚଦ୍ରତିତି, ଆଦେଵନ୍ତି, ଆରିଦେଵନ୍ତି, ଆପଦାର୍ଥିନାନିଃ  
ଆରିତାର୍ଥିନାନିଃ, ଲାକ୍ଷ, ଅଲ୍ଲାତପ୍ରା, ଶିର୍ଯ୍ୟାଲ୍ଲାତପ୍ରା, ଲୋକ୍ସର୍ପନ୍ତି,  
ଲୋକ୍ସର୍ପିତାନିଃ, ଅଯଃ ବ୍ରିତ୍ତିନ୍ତି ଆରିତାର୍ଥିନାନିଃ.

මෙහි ලුහුවූ අදහස මෙනෙයි. ඔවුන් අතුරේන් පරිදේව යනු කාවලදීයයේ? දැක්වාසනාදී එක්තර එක්තර ව්‍යුහ ව්‍යුහයකින් සමන් විනුවහුණිද එක්තර එක්තර දුඩා බැංශයකින් යෝජිවුවහුණිද ඒ ඒ අය ඒ ඒ වසනු උපදෙසා, කැඩිමෙන් ඒ ඒ අය ඒ ඒ වසනු කිතී කාවලකාව කැඩිමෙන් ඒ ඒ අය ඒ ඒ වසනු උපදෙසා, කඩන බ්‍රිත්‍ය ඒ ඒ අය ඒ ඒ වසනු කිතීනය තොව වැඩිමෙන් ඒ ඒ අය ඒ ඒ වසනු උපදෙසා, කඩන බ්‍රිත්‍ය බෙඳෙනු වැඩිමෙන් ගොයෙක් අද්දි ඒ ඒ වසනු බෙඳෙනු වැඩිමෙන් ගොයෙක් අයුරේන් වැඩිමෙන් නාවන කාවල වැඩපෙන ආකාරයක් නාවන කාවල වැඩපෙම බිවක් අද්දි මෙම සුවකාවය පරිදිවයයේ කියනු ලැබේ. අකවරුග සංසාරයෙහි සතුවන්ට අතිවිනාවු සිනාසීම සියලුළු පරිදේව ගිණා යයි සියලුළු පුද්‍රියාන භුමියෙහි ඇද වැළෙන්නාය.

മേരുക്കിന് പരിശോധനയിലെ സംക്രമിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ.

කියව රිදුම් අංකාරයෙන් පැවැත්තාවූ දුකඩ ම්‍යානාම දුකඩ කුම් වෙති. මදුරන ලද මියේ-

කන්න කනුම් දුකකිං? යෙකායිකාම අසාත්ම කායිකාම දුකකිං කාය සූම්භ්‍යාප්‍රජා අසාත්ම දුකකිං වෙදයිතා කායස්ථාම්භ්‍යාප්‍රජා අසාත්ම දුකකිං, වෙදයා ඉදා වුවත් දුකකිං”

මුවේ අඩුරෙන් දුක යනු හටරේද යන්? කායිකාවූ හෙවත් කාය ප්‍රසාදය තීගු තොට අභ්‍යන්තාවූ යම් නොසැපෙන් ඇදේද කායි කාවූ යම් දුකකෝ ඇදේද කාය ස්පෑහීයන් හටගන්නාවූ නොසැපූ දුක්වූ යම් විදිමක් ඇදේද මේ සවහාව දුකයයි හියනු ලැබේ. අන් පා කන් කාසා, ආදී ශරීරවචනයන් කාපීම් දුකින් දුකට පත්වූ සත්‍ය යාට කායිකාවූ දුකකි වෙදනාව උපදී. මේ ලෙඛනයයි ඇඟැම් තො මෙන් අන් පා කන් කාසා, ආදී ශරීරවචනයන් කාපනු ලැබීමෙන් බලවත් දුක් විදිය. වණ පිළිකා හටගැනීමෙන්ද, ගල් මූල් පෙ, පු තිගුරු වැදීමෙන්ද, කටු උල් ආදිය හැනීමෙන්ද, සිංහ විජාපු දිම් වලස් නා පෙ, ගෙළුන් ආදී දරුණු සතුන් විසින් කනු ලැබීමෙන්ද රජ දැක්කිනා වශයෙන් තුළුරුවලින් තලනු ලැබීම ඇත්තා අනන්ත වඩ බකින පිඩා ලැබීම හෙතුකොට ගෙන හට ගන්නා, කායිකා දුකකි වෙදනා, තව් අනන්ත අප්‍රමාණයයි. මේය දෙම්ඩිනයට අභ්‍යන්තා කාරණායි. සියලු කායිකා පුබ වෙදනාවේ කායිකා දුකකි ගින්නයයි හියන ලද පුසාන හුම්යෙන් ඇද වෙවත් කාඩුය.

මෙහෙයින් දුකකි ගින්න සැකෙවීන් දක්වන ලදී.

සිතට රිදිම් ආකාරයන් හටගෙන් දුකකි වෙදනාව දේමනයා නම් වෙයි වැදුරන ගිද මැයි.

කන්න කනුම් ගේ වින්නස්ථා? යෝගවත් සිතාම අසාත්ම වෙකුසිකාම දුකකිං. වෙතතා, සූම්භ්‍යාප්‍රජා අසාත්ම දුකකිං වෙදයිතා. වෙතතා, සූම්භ්‍යාප්‍රජා, අසාත්ම දුකකිං වෙදනා ඉදා වුවත් දුකකිං”

මුවෙනතුරෙන් දෙම්ඩිනය යනු හටරේද යන්? මෙවත්සිකාවූ යම් නොසැපන් තෙවත සිතා යම් දුකකෝ ඇදේද හාම්චින වින්න ස්පෑහී තුතයන් හටගන්නාවූ තොසැපවූ දුක්වූ යම් විදිමක් හාම්, ඔහු වින්න ස්පෑහීනයෙන් හටගන්නාවූ නොසැපවූ දුක්වූ යම් වෙදනාවක් ඇදේද මේ සවහාව දෙම්ඩිනයා සියලු අනිවු අරඹුණු අනුහාව කිරීම උස්සන තොට අජේත්ය. අජී සැටි හෝ වරදවා, අනිවු අභ්‍යන්තා අරඹුණු අනුහාව කිරීම කාඩු තොට අජේත්ය. අජී සැටි හෝ වරදවා, අනිවු අභ්‍යන්තා අරඹුණු අනුහාව කිරීම කාඩු තොට අජේත්ය. දෙම්ඩිනය ඒ නායු තයන් කාම බාඩුවෙහිම උපදානා, හෙයින් කාදය විසුවා අභ්‍යන්තා කාරණාවා අභ්‍යන්තා අභ්‍යන්තා

දෙම්මනයාය නම් සිහු තුළම කටගත්තා ස්වභාවතයකි. කායව මධ්‍ය බිජින පිඩි, උපිම නිසා, කායින දැකි නම් ගින්න කටගත්තා කාමින් සිහුව පිඩි, උපිම නිසා, දෙම්මනයාය නම් ගින්න කටගත්තා, බව දත් සුදුකි. මේ දෙම්මනයා බො,හෝ ගෙම තුළ,බ සහගතවද රෝහී, සහගතවද කටගත්තේය. නො,යෙන් වණීයෙන් රඳතා, ලද වයුතු,හරණ,ලංකාරයෙන් යාරයි ගමනා, ගමනය කරන්නවුන් දැක එබදු යසුදුසුරක් තම්බව නො,මැනී ගෙයින් සිහුවූ දෙම්මනයා කට ගෙනි. තම්බ නැතින් අ,නී අයගේ එබදු ඉපුරු බර දැක සම්මරු රෝහී, වශයෙන්ද සම්මරු තුළ,බ වශයෙන්ද සිහු, තම්බ එබදු සම්පත් නැඩිබාව සලකා, සිහු පිඩි,වට පත්කරන්නේය. නො,සුදුවූ ආකාරයක් පහළ කරන්නේය. වෙළඳසිහු දැකි වෙදනා,වෙන් පිඩිහැඩු සහියෙළ හිසෙක් විසුරුව, හඩිනි. ඔවුනු අභිමුබව අද වැවෙන්. ප්‍රපායයට පතින්. ආසුදු ගනිනි ගින්නව ප්‍රවීජුවෙනි ඒ ඒ විපරින ආකාරයෙන් විපිළිසුරසිය අ,නී ජනයට හා,යාපය දැවෙන සින් අ,න්නේ ඒ ඒ විපරින වසුදුව සිහුනි. මේ වනා,හි උපායාසයට අ,සන්න කාරණයි. සුදුවූවීම් සියල්ල දෙම්මනයා නම් සුදාන තුම්යෙනි අද වැවෙන්නාය.

මෙකෙකින් දෙම්මනයා ගින්න සැකෙමින් දක්වන ලදී.

දෙනි ව්‍යෙනාදින් නිමිත්තෙවා බලවත් ක්ලානය හා,වශයෙන් සිරුපදු වින්නය,අය පැවැත්ම උපායාස නම් වෙයි. මේ කාරණය ව්‍යුරුණ ස්ථීරුයන් වහන්සේ

“නතු කක්මී උපායාසය? දැනුම්බිසුසනෙනව, ප්‍රුදිසාය හෙ, ගබඩසනෙනව, ප්‍රුදිසා ගෙයෙනිසුසනෙනව, ප්‍රුදිසා සිලුබිසුසනෙනව, ප්‍රුදිසා අකුණුතුරසුදු පාරෙන බිසුසනෙන සම්නාභාගකුසා අකුණුතුරසුදුතුරන දැකි බලමෙන ප්‍රුදිසා ආ,යා,සා, උපායාසය, ආ,යා,සිහුත්වා, උපායාසිහුත්වා අය වුවවන් උපායාසයා,” යනු වදුලුයේක.

මිුළුතුරෙන් උපායාස යනු කටරේද යය? දෙනිව්‍යෙනාදි එක්නර එක්නර ව්‍යෙනයයින් සම්මාෂික්වුවනුද එක්නර එක් කර දී;බ ධීයින් සැපැහුවුවනුද දැනියේ වෙළඳසිමෙක් ඉකි බිඳීම්න වෙළඳසිමෙක් ඇදේද දැනියේ වෙළඳසින් ස්වභාවයක් ඉකි බිඳීම්න වෙළඳසින බවක් ඇදේද මේ ස්වභාවය උපායාසයයි කියනු ලැබේ. අධිකව සුදුවූවීම් සියල්ල උපායාස සුදාන තුම්යෙනි අද වැවෙන්නාය. මේ වනා,හි සිහු තුළ දුවීම් කරන්නාවූ බලියෙනි.

කුඩ කිරිය තිරිසන් ප්‍රේර අසුර දිව්‍ය මිත්‍රාජ්‍ය භූමින්හි ගෙයේ  
සෞඛ පරිදෙව දුකුණ ඕදුම්‍රාසයා උපායාසාන් නීති අභ්‍යන්තු වෙන්.  
මුහුම භූමියෙහි සෞඛාදී පස්දදන කැංත්‍රාතු වෙන්. කුමක් ගෙ  
යින්ද යන්? ඒ බම්බෝ කාම තාණ්ඩාව පිළිබඳව කටයන්නා,  
හෙයින්.

මෙමකින් උපායාසාන්නීය සැකෙලින් දක්වන ලදී.

අනවරාගු සංසාරයෙහි අලුභ ප්‍රධාන දන, සිල, හාවනා,  
කුළුයෙයි කාණ්ඩා සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. අවෙහි  
ප්‍රධාන දන, සිල, හාවනා කුළුයෙයි වෙශ සුසාන භූමියෙහි ඇද  
වැවෙන්නාතුය. අම්බාභ ප්‍රධාන දන, සිල, හාවනා කුළුයෙයි අවිදු  
සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. ඒ ඒ භූමින්හි වයසම්පන්ති  
සියල්ල වයෙහාත්ති සුසාන ජරු සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නා  
තුය. වත්ති සම්පන්ති සියල්ල වත්ති සුසාන ජරු සුසාන භූමි  
යෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. බලසම්පන්ති සියල්ල බලකාත්ති සුසාන  
භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. දිව්‍ය, බුහුම, මිත්‍රාජ්‍යදීන්ගේ ඒවිනා  
සියල්ල මිරණ සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. සකකාය  
දිවිය අභ්‍යන්තුවූ ප්‍රමුණ බුජම්ණ දිව්‍ය මුහුමියන්ගේ ප්‍රිති සියල්ල  
සෞඛ සකින්තා සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාතුය. සිකාසිම්  
සිර්ල පරිඹදව සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්නාභ. කායනා සුබ  
වෙදකාෂෝ සියල්ල කායනා දුකුඩ සකින්තා සුසාන භූමියෙහි ඇද  
වැවෙන්නාභ. සතුවුවිම් සියල්ල දේශීංහසය සුසාන භූමියෙහි ඇද  
වැවෙන්නාභ. අධික සතුවුවිම් සියල්ල උපායාස සුසාන භූමියෙහි  
ඇද වැවෙන්නාතුය. අලුභ භාෂාන් ජනිය රු ජාති සකින්තා  
සුසාන භූමියෙහි ඇද වැවෙන්න්යේ. අවෙහාදී අනු බම්යන්  
පිළිබඳවද මෙයේම දත්ත යුතුයි

මෙමස් හුවනුය ද්‍රවන්නාවූ එකාලෝස් විඩ මක ශින් ජලාවට  
ඩිනි පෙනෙලිම් ව්‍යාසයකරන්නාවූ සකින්නී මිසින් අනවරාගු සංසාර  
යෙහි රැස්කරණලද දන, සිල, හාවනා කුසල් සියල්ලෙන්ද ඒ  
හෙඳුවෙන් බලකාලද මිත්‍රාජ්‍ය දිව්‍ය මුහුම සම්පන් සියල්ලෙන්ද  
දුන් ගෙඟම්තුයකුද නැත. දුනට අභ්‍යන්තුවූ මිත්‍රාජ්‍ය දිව්‍ය මුහුම  
යකානි සම්භාය කා මතුවට අභ්‍යන්තා මිත්‍රාජ්‍ය දිව්‍ය මුහුම සකානිසියල්  
ලද එසේම විනාභ වන්නාභ. මෙයේ ශින්වලින් දුවෙමින් විනාභ  
වන්නාවූ මේ ලෙඛනතුයෙහි සාපෘත්‍ය නම් නැත්තේමිය. සකාය වෙ  
යෙන් සිංහයනාන් ඉඩ ලෙළුහායම දුන් ගෙඩකි. මේ එකාලෝස්  
ඩින්වලින් වින්දුවුකානුවූ ගානකු ප්‍රජ්‍යා නීලිංජ ශෙළුම භූමියට  
වහා පැමිණෙනු වින්දු මායි, එහි බම්යන් වැඩිය යුතුයි.

පානදුරේ රත්කොන් විභාගධිව, සි

ආහිතිමික

පානදුරේ සෞමරණ සෑම්විරයන් වහන්සේ

විසින් ලියහ ලද

॥ බ ම ම බ ම න ම.

**“නිබඳාන පට්ටගෙය ගෙයාතු.”**

පූතිම්ව්‍ය. කුසභගැනී  
ජය තැතර උපනයන ඩී  
කුභාපි පූති වාය ගැනී  
ප්‍රව්‍ය බාලු පෙවනා

දුමිකා පූතුදෙසා මමන  
ඡාව තිබාන පනතිය  
සත්‍ය සමාජයමා ගෙයාතු  
මා ඡාව බාලු සමාජයමා

